

BEGELEIDENDE NOTA

---

van: het Praesidium

aan: de Conventie

Betreft: **Nieuwe of herziene bepalingen van Deel III**

Hierbij gaan voor de Conventieleden een aantal nieuwe bepalingen en herziene artikelen van deel III van de Grondwet die zijn opgesteld door het Praesidium met betrekking tot een aantal aangelegenheden die tijdens de laatste plenaire zitting zijn behandeld. Het betreft de volgende onderwerpen:

- horizontale bepalingen (bijlage I);
- economisch bestuur (bijlage II);
- stemming in het GBVB (deel III).

In de bijlage gaan tevens de artikelen van deel III betreffende de instellingen. Deze zijn in overeenstemming gebracht met de bepalingen van deel I (bijlage IV).

Deze ontwerp-teksten vormen een reactie op punten die tijdens de plenaire zitting aan de orde zijn gesteld, teneinde vorderingen te maken met deel III, in het bijzonder op die gebieden die rechtstreeks verband houden met deel I.

De ontwerp-teksten lopen niet vooruit op verdere wijzigingen die zouden kunnen worden aangebracht in het licht van de schriftelijke wijzigingsvoorstellen voor deel III die enkele leden van de Conventie hebben ingediend of wellicht willen indienen vóór maandag 23 juni om 12.00 uur. Mocht de Europese Raad in Thessaloniki besluiten de Conventie nog een paar weken extra tijd te geven om deel III af te ronden, dan zou het Praesidium een herziene versie verspreiden opdat over dit gedeelte van de Grondwet een definitieve consensus kan worden bereikt tijdens een buitengewone zitting die van 9 tot en met 11 juli zou kunnen worden gehouden.

Er zij op gewezen dat de wijzigingsvoorstellen voor deel III niet gericht mogen zijn op de wijziging van bestaande beleidsbepalingen, met uitzondering uiteraard van die gebieden, zoals buitenlands beleid, economisch bestuur, vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, die in de Conventie zijn besproken, zowel op het niveau van de werkgroep als op het niveau van de plenaire zitting.

HORIZONTALE BEPALINGEN

TITEL I

ALGEMEEN TOEPASSELIJKE BEPALINGEN

Artikel III-0 (nieuw)

De Unie ziet toe op de samenhang tussen de diverse beleidsvormen en maatregelen als bedoeld in dit deel van de Grondwet, rekening houdend met het volledige scala van de doelstellingen van de Unie.

Artikel III-1 (voorheen artikel 3, lid 2)

Bij alle in dit deel bedoelde maatregelen streeft de Unie ernaar de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen op te heffen en de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen.

Artikel III-1 bis (nieuw)

Bij de bepaling en de uitvoering van de in dit deel van de Grondwet bedoelde beleidsvormen en maatregelen streeft de Unie ernaar iedere discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid te bestrijden.

Artikel III-2 (voorheen artikel 6)

De eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de bepaling en uitvoering van het beleid en de maatregelen van de Unie, als bedoeld in dit deel, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Artikel III-2 bis (voorheen artikel 153, lid 2)

Met de eisen terzake van consumentenbescherming wordt rekening gehouden bij de bepaling en uitvoering van het beleid en de maatregelen van de Unie op andere gebieden.

Artikel III-3 (voorheen artikel 16)

Onverminderd de [artikelen III-52, III-53 en III-131 (ex artikelen 73, 86 en 87)] en gezien de plaats die de diensten van algemeen economisch belang innemen als diensten waaraan eenieder in de Unie waarde hecht, alsook de rol die zij vervullen bij het bevorderen van sociale en territoriale samenhang van de Unie, en haar lidstaten, dragen de Unie en de lidstaten er, overeenkomstig hun onderscheiden bevoegdheden en binnen het toepassingsgebied van de Grondwet, zorg voor dat deze diensten functioneren op basis van beginselen en voorwaarden die hen in staat stellen hun taken te vervullen.¹

---

¹ De formulering van dit artikel is voorlopig.

ECONOMISCH BESTUUR

AFDELING 3 BIS

SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR DE LEDEN VAN DE EUROZONE

Artikel 1 (overgenomen uit artikel III-86)

1. Om een goede werking van de economische en monetaire unie te waarborgen, en overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de Grondwet, kunnen aanvullende maatregelen die specifiek zijn voor de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone worden aangenomen ter versterking van de coördinatie van hun respectieve economische beleid en begrotingsdiscipline. Deze maatregelen hebben betrekking op de richtsnoeren voor het economisch beleid en op het toezicht daarop [artikel III-68, leden 2 en 4] alsmede op de buitensporige tekorten [artikel III-3, leden 6, 7, 8 en 11].
2. Voor de in lid 1 bedoelde maatregelen hebben alleen de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone stemrecht. Als gekwalificeerde meerderheid geldt de meerderheid van de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone, welke ten minste drievijfde van hun bevolking vertegenwoordigt. Eenparigheid van stemmen van die lidstaten is vereist voor elke handeling waarvoor eenparigheid van stemmen vereist is.

Artikel 2

De bepalingen inzake regelingen voor vergaderingen tussen de ministers van de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone worden vastgelegd in een protocol bij de Grondwet.

Artikel 3 (artikel III-81)

1. Teneinde de positie van de euro in het internationale stelsel veilig te stellen, coördineren de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone hun optreden onder elkaar en met de Commissie, teneinde gemeenschappelijke standpunten in de bevoegde internationale financiële instellingen en conferenties vast te stellen. Zij verdedigen en bepleiten deze gemeenschappelijke standpunten.

Waar nodig wordt de Europese Centrale Bank, onverminderd haar onafhankelijkheid, volledig bij deze coördinatie betrokken.

2. Op basis van deze coördinatie kan de Raad, op voorstel van de Commissie, passende maatregelen vaststellen met het oog op een gezamenlijke vertegenwoordiging in de internationale financiële instellingen en conferenties.

3. Voor de in dit artikel bedoelde maatregelen hebben alleen de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone stemrecht. Als gekwalificeerde meerderheid geldt de meerderheid van de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten die deel uitmaken van de eurozone, welke ten minste drievijfde van hun bevolking vertegenwoordigt. Eenparigheid van stemmen van die lidstaten is vereist voor elke handeling waarvoor eenparigheid van stemmen vereist is.

AFDELING 4

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel III-86 (voorheen artikel 122)

1. De lidstaten ten aanzien waarvan de Raad niet heeft besloten dat zij voldoen aan de nodige voorwaarden voor de invoering van de euro, worden hierna "lidstaten die vallen onder een derogatie" genoemd.

2. De onderstaande bepalingen van de Grondwet zijn niet van toepassing op de lidstaten die onder een derogatie vallen:

- a) de aanneming van de onderdelen van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid die in algemene zin betrekking hebben op de eurozone (ex artikel 99, lid 2)
- b) verbindende maatregelen om buitensporige tekorten te verminderen (ex artikel 104, leden 9 en 11)
- c) doelstellingen en taken van het Europees Stelsel van Centrale Bank (ex artikel 105, leden 1, 2, 3 en 5)
- d) uitgifte van de euro (ex artikel 106)
- e) rechtshandelingen van de Europese Centrale Bank (ex artikel 110)
- f) maatregelen met betrekking tot het gebruik van de euro (ex artikel 123, lid 4)
- g) monetaire overeenkomsten (ex artikel 111)
- h) externe vertegenwoordiging van de euro (nieuw artikel)
- i) aanwijzing van de leden van de directie van de Europese Centrale Bank (ex artikel 112, lid 2, onder b).

Derhalve wordt in de bovenstaande artikelen "lidstaten" gelezen als "de lidstaten die niet onder een derogatie vallen".

3. In artikel IX van de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken is bepaald dat de lidstaten die onder een derogatie vallen, alsmede hun nationale centrale banken, uitgesloten zijn van de rechten en plichten in het kader van het Europees Stelsel van Centrale Banken

4. De stemrechten van de lidstaten die vallen onder een derogatie worden geschorst tijdens de aanneming door de Raad van de maatregelen van de Raad bedoeld in de in lid 2 opgesomde artikelen. Als gekwalificeerde meerderheid geldt de meerderheid van de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten die niet vallen onder een derogatie welke ten minste drievijfde van hun bevolking vertegenwoordigt. Eenparigheid van stemmen van die lidstaten is vereist voor elke handeling waarvoor eenparigheid van stemmen vereist is.

STEMMING IN HET GBVB

Punt b) van artikel III-196, lid 2, wordt als volgt gelezen:

- "b) bij de vaststelling van een besluit betreffende een optreden of standpunt van de Unie, op basis van een voorstel van de minister naar aanleiding van een specifiek aan hem gericht verzoek van de Europese Raad, op eigen initiatief of op initiatief van de minister."
-

INSTELLINGEN

HOOFDSTUK 1: DE INSTELLINGEN

Eerste afdeling: HET EUROPEES PARLEMENT

Artikel III-227 (voorheen artikel 190)

1. Het Europees Parlement stelt een ontwerp voor een Europese wet op voor het houden van rechtstreekse algemene verkiezingen van zijn leden volgens een in alle lidstaten eenvormige procedure of volgens beginselen die alle lidstaten gemeen hebben.

De Raad stelt met eenparigheid van stemmen en na de goedkeuring te hebben verkregen van het Europees Parlement, dat met meerderheid van stemmen van zijn leden een besluit neemt, de in de voorgaande alinea genoemde wet vast, waarvan hij de aanneming door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen aanbeveelt.

2. Bij Europese wet van het Europees Parlement, die op eigen initiatief wordt vastgesteld, worden de voorschriften en algemene voorwaarden voor de vervulling van de taken van zijn leden geregeld. Het Europees Parlement besluit na raadpleging van de Commissie en met goedkeuring van de Raad. Voor regels en voorwaarden betreffende de belastingregeling voor leden of voormalige leden is eenparigheid van stemmen in de Raad vereist.

3. **Tijdens de gehele zittingstermijn van het Europees Parlement in de periode 2004-2009 is het Europees Parlement samengesteld overeenkomstig het Protocol inzake de vertegenwoordiging van de burgers in het Europees Parlement.**

Derde afdeling: DE RAAD

Artikel III-240 (voorheen artikelen 203 en 204)

1. De Raad wordt door zijn voorzitter, op diens initiatief, of op initiatief van een van zijn leden of van de Commissie in vergadering bijeengeroepen.
2. **De Europese Raad neemt op eigen initiatief en met eenparigheid van stemmen een besluit tot vaststelling van de regels betreffende het toerbeurtsysteem voor de uitoefening van het voorzitterschap van de Raadsformaties.**

Vierde afdeling: DE COMMISSIE

Artikel III-245 (voorheen artikel 213, lid 1, en artikel 214)

Europese commissarissen en commissarissen zonder stemrecht worden voor een periode van vijf jaar benoemd, behoudens, in voorkomend geval, artikel III-238. Alleen zij die de nationaliteit van een van de lidstaten bezitten, kunnen Europees commissaris of commissaris zijn.

Artikel III-246 (voorheen artikel 213, lid 2)

Europese commissarissen en commissarissen onthouden zich van iedere handeling welke onverenigbaar is met het karakter van hun ambt. Iedere lidstaat verbindt zich ertoe, dit karakter te eerbiedigen en niet te trachten **Europese commissarissen en commissarissen** te beïnvloeden bij de uitvoering van hun taak.

Europese commissarissen en commissarissen mogen gedurende hun ambtstermijn geen andere beroepswerkzaamheden, al dan niet tegen beloning, verrichten. Bij hun ambtsaanvaarding verbinden zij zich plechtig ertoe, gedurende hun ambtstermijn en na afloop daarvan de uit hun taak voortvloeiende verplichtingen na te komen, en in het bijzonder eerlijkheid en kiesheid te betrachten in het aanvaarden van bepaalde functies of voordelen na afloop van hun ambtstermijn. Ingeval deze verplichtingen niet worden nagekomen, kan de Raad, bij besluit met gewone meerderheid van stemmen, of de Commissie zich wenden tot het Hof van Justitie, dat, al naar gelang van het geval, ontslag ambtshalve volgens artikel III-248 of verval van het recht op pensioen of van andere, daarvoor in de plaats tredende voordelen kan uitspreken.

Artikel III-247 (voorheen artikel 215)

1. Behalve door regelmatige vervanging of door overlijden eindigt de ambtsvervulling van een **Europees commissaris of van een commissaris** door vrijwillig ontslag of ontslag ambtshalve. Een **Europees commissaris of een commissaris** dient zijn ontslag in indien de voorzitter hem daarom verzoekt.
2. **In geval van vrijwillig ontslag, ontslag ambtshalve of overlijden, wordt de Europees commissaris of de commissaris voor de verdere duur van zijn ambtstermijn vervangen door een nieuwe Europees commissaris of commissaris die door de voorzitter van de Commissie wordt benoemd volgens dezelfde procedures.**
3. **In geval van vrijwillig ontslag, ontslag ambtshalve of overlijden, wordt de voorzitter voor de verdere duur van zijn ambtstermijn vervangen. De procedure van artikel I-26, lid 1, is van toepassing op de vervanging van de voorzitter.**
4. In geval van ontslag van alle **Europese commissarissen en commissarissen**, blijven zij in functie totdat in hun vervanging is voorzien, voor de verdere duur van hun ambtstermijn, overeenkomstig de procedures van de **artikelen I-25 en I-26**.

Artikel III-248 (voorheen artikel 216)

Op verzoek van de Raad, die besluit bij gewone meerderheid van stemmen, of van het **college** kan een **Europees commissaris of commissaris** die niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten, door het Hof van Justitie van zijn ambt ontheven worden verklaard.

Artikel III-249 (voorheen artikel 217)

De taken van de Commissie worden door de voorzitter gestructureerd en over de leden van de Commissie verdeeld, behoudens artikel I-26, lid 3. De voorzitter kan de taakverdeling tijdens de ambtstermijn wijzigen. **Europese commissarissen en commissarissen** oefenen de hun door de voorzitter toegewezen taak uit onder diens gezag.

[Artikel III-250]

Artikel III-251 (voorheen artikel 218)

Het **college** stelt zijn reglement van orde vast teneinde zijn eigen werkzaamheden en die van zijn diensten te regelen. Het college zorgt voor de bekendmaking van het reglement.

Artikel III-252 (voorheen artikel 219)

De besluiten van het **college** worden genomen bij meerderheid van stemmen van zijn leden. In het reglement van orde wordt het quorum bepaald.

Artikel III-253 (voorheen artikel 212)

De Commissie publiceert jaarlijks, ten minste een maand vóór de opening van de zitting van het Europees Parlement, een algemeen verslag over de activiteiten van de Unie.

HOOFDSTUK 2: DE RAADGEVENDE ORGANEN VAN DE UNIE

Eerste afdeling: HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Artikel III-288 (voorheen artikel 263)

Het aantal leden van het Comité van de Regio's bedraagt ten hoogste 350. De samenstelling van het Comité wordt door de Raad met eenparigheid van stemmen bij Europese wet vastgesteld.

De leden van het Comité en een gelijk aantal plaatsvervangers worden ...

Tweede afdeling: HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Artikel III-291 (voorheen artikel 258)

Het aantal leden van het Economisch en Sociaal Comité bedraagt ten hoogste 350. De samenstelling van het Comité wordt door de Raad met eenparigheid van stemmen bij Europese wet vastgesteld.
